



18.6.2018

Yhteinen tiedon hallinta -kärkihanke
KOSKI-koulutustiedon palvelu

Omadatan hyödyntäminen ja suostumushallintapalvelu -projektin kokous

Aika 18.6.2018, klo 15.35–17.00

Paikka VM (Mariankatu 9), nh Ylijäämä

Osallistujat	Sami Kivivasara, pj. Mika Tammilehto, varapj.	VM, lainsäädäntöneuvos; este OKM, ylijohtaja
	Suvi Remes Kimmo Mäkinen Tomi Kytölä Jukka Haapamäki Erja Nokkanen Joonas Mäkinen Joona Kankaanrinne Jaana Nevalainen Emilia Laitala, sihteeri	VM, erityisasiantuntija VM, erityisasiantuntija OKM, erityisasiantuntija OKM, opetusneuvos OPH, tietohallintojohtaja OPH, projektipäällikkö VRK, johtaja VRK, hankepäällikkö; este VRK, erityisasiantuntija

Päätöslista

4 (1): OPH selvittää ”Kuka on katsellut tietojani” -pilotoinnin sisällyttämisestä projektiin.

5 (2): Ohjausryhmä asetetaan vuoden 2018 loppuun.

6 (3): Täsmennetään viestintäsuunnitelmaa.

7 (4): Varataan ohjausryhmälle kokousajat syksyille (4krt).

1 Kokouksen avaus

Kokouksen avaus

- Varapuheenjohtaja avasi kokouksen

Asialistan hyväksyminen

- Hyväksyttiin asialista

2 Esittäytyminen

Kokouksen osallistujien esittäytyminen

- Osallistujat esittäytyivät ja kertoivat lyhyesti oman tehtäväkuvansa.

3 Taustat – YTI-hanke ja KOSKI-palvelu (klo 15.40-15.50)

Lyhyet esittelyt hankkeista ja tavoitteista

Alustajat: Suvi Remes, Tomi Kytölä

- Remes taustoitti aluksi YTI-hanketta ja siihen kuuluvia työpaketteja.
 - Omadata-työpaketti on yksi hankkeen työpaketeista, ja toteuttavana Väestörekisterikeskuksen (VRK) toimesta. Omadata suostumushallintapalvelu tullaan rakentamaan Opetushallituksen KOSKI-palvelun yhteyteen OPH:n ja VRK:n yhteistyönä. Ohjausryhmän tarkoituksena on ohjata rakenteilla olevan suostumushallintapalvelun kehitystä.
- Kytölä kertoi lyhyesti KOSKI-rekisterin ja omadata-työpakettin yhteydestä.
 - KOSKI-rekisteri sekä muut palvelut tarvitsevat jatkossa omadataan pohjautuvaa suostumuksenhallintaa. Omadata-työpaketissa rakennetaan suostumushallintapalvelu KOSKI-rekisterin yhteyteen, jonka tarkoituksena on välittää palvelun tarjoajalle tieto siitä, onko suostumuksen antanut henkilö opiskelija. Projektin on lähtenyt vuoden 2017 aikana liikkeelle, mutta käytännön toteutustyö on alkanut kevään 2018 aikana. Projektin tarkoituksena on myös hahmottaa yhteistä ratkaisua julkishallinnon toimijoille.

4 Yhteisprojekti suostumuksenhallintaan (klo 15.50-16.18)

Työn esittely ja tilannekatsaus

Alustajat: Erja Nokkanen

- Nokkanen esitteli KOSKI-palvelun suostumushallinnan tilannetta.
 - Perusajatuksena KOSKI-rekisterin osalta on välittää tieto läsnäolevasta opiskelijasta. KOSKI-projektin toteutus tulee Opetushallitukselta (OPH) yhdessä VRK:n kanssa. OPH on palkannut kehitystiimiin kaksi kehittäjää. Palveluun on myös avattu yhteys Suomi.fi-palveluväylään, sillä tiedon on tarkoitus jatkossa liikkua palveluväylän kautta. OPH myös vastaa toimialakohtaisesta referenssiryhmästä, jossa vetäjänä on Ulla Angervo.
- Keskusteltiin siitä, mitä tietoa KOSKI-palvelun avulla on todellisuudessa tarkoitus välittää. Koska tarkoituksena palauttaa tieto siitä, onko opiskelija läsnäolevana opiskelijana, tunnistettiin mahdollisia ongelmia tiedon tulkinnassa. Esimerkiksi koulutustyyppejä on todella paljon, eivätkä kaikki niistä oikeuta opiskelija-alennukseen
 - Haapamäki: Miten tieto määritellään eli millä katsotaan miten prosessi toteutetaan siten, että tieto, jonka kyselijä haluaa on oikea. Tietosuoja-asetuksen näkökulmasta palvelun tarjoajalle tulee antaa tieto, jonka palvelun tarjoaja tosiasiallisesti tarvitsee
 - Nokkonen: Avoimiin tulkintakysymyksiin ei ole vielä vastausta, mutta referenssiryhmän yksi tarkoitus on myös pohtia näitä asioita
 - Mäkinen: Viitearkkitehtuurin on tarkoitus valmistua syksyllä, jonka tulisi vastata vastaavan tyyliin kysymyksiin.
 - Kankaanrinne: Taustalla näyttäisi olevan paljon linjattavia asioita esimerkiksi siitä, miten hallitaan tiedon oikeellisuutta.
- Keskusteltiin yleisesti tiedossa olevan useita eri näkökulmia, jotka tulisi ottaa huomioon. Tavoitteena on luoda julkishallintoon prosesseja, sekä yhteisiä toimintatapoja. KOSKI-palvelun suostumushallinnan toteutus

on pilotti, jonka avulla voidaan myös ratkaista laajempiakin, koko julkishallintoa koskevia kysymyksiä. Toteutunut suostumustenhallinta voidaan myöhemmin laajentaa koko julkishallintoa koskevaksi.

- Remes: OPH on operatiivinen toimija, ja VRK:lla arkkitehtuurinen vastuu. VRK tukee arkkitehtuurin kautta toteutusta. Referenssiryhmässä on mukana kaikki toimijat opiskelijoista tiedon hyödyntäjiin. Mukana on myös korkeakoulujen edustajat, jolla varmistetaan olennaisten toimijoiden osallistuminen projektiin. Tiedon yhteentoimivuus on myös otettava huomioon YTI-hankkeen edistämänä yhtenä näkökulmana. Suostumuksen tietomallia ollaan luomassa Yhteentoimivuusalustalle. Onko tiedon määrittely riittävällä tasolla?
- Tammilehto: Periaatteellisia päätöksiä on siis tarkoitus ohjausryhmässä pohtia ja etsiä ratkaisuja.
- Keskusteltiin ”Kuka on katsellut tietojani” -pilotoinnin sisällyttämisestä projektiin (liite 1b). Todettiin, että jo kehitettyä ratkaisua on lähtökohtaisesti hyvä hyödyntää, mutta asiaa tulisi selvittää tarkemmin OPH:n toimesta, ja tehdä ratkaisu selvitysten pohjalta. OPH selvittää asiaa.

5 Ohjauksen tarve, mahdolliset tehtävät ja sidosraportointitahot (klo 16.18-16.52)

Liitteet 1a ja 2.

Alustaja: Suvi Remes.

- Remes esitteli VRK:n ja OPH:n tuottamaa projektisuunnitelmaa. Tavoitteena toteutus ja toimintamalli, joka on hyödynnettävissä koko julkisessa hallinnossa.
 - Keskusteltiin projektisuunnitelmasta, ja siihen mahdollisesti lisättävistä tai päivitettävistä asioista. Nyt itsessään projektisuunnitelma on hyvin tekninen, joten tarkoituksenmukaista on täsmentää projektisuunnitelmaan myös muita asioita.
 - Toimintatapoja on tarkoitus miettiä ohjausryhmässä. Tunnistettiin myös viestinnän tärkeys, jotta tiedotus toimii ulospäin.
- Remes esitteli VM:n luonnosta projektin ohjausryhmän asettamisesta. Keskusteltiin siitä, miten ryhmä tulisi asettaa.
 - Ryhmän jäsenet olivat yhtä mieltä ohjausryhmän tarpeellisuudesta ja ryhmän asettamisesta.
- Keskusteltiin yleisesti huomioitavia asioita ohjausryhmän toiminnassa
 - Onko syytä huomioida Sitran IHAN-hanketta ohjausryhmässä? Tarvetta on välttää päällekkäistä työtä, joten IHAN-hanke sekä KOSKI-palvelun toteutus olisi hyvä olla tietoisia toistensa tekemistä ratkaisuista. Esimerkiksi tämä rakenteilla oleva suostumushallintapalvelu voisi olla yhteys hankkeiden välillä.
 - Lainsäädännöllinen näkökulma: tuleeko ohjausryhmän ottaa kantaa lainsäädännöllisiin muutoksiin esimerkiksi tiedonhallintalain osalta. Jossain vaiheessa joka tapauksessa tarvetta ottaa kantaa siihen, miten omadata huomioidaan lainsäädännöllisesti, mutta ryhmän tehtävänä ei säädösvalmistelu sinänsä.

Päätös: Ohjausryhmä asetetaan vuoden 2018 loppuun. Koska VM:n asettama ryhmä, tulisi puheenjohtaja VM:stä ja varapuheenjohtaja OKM:stä. Ryhmän jäseniksi tähän valmistelukokoukseen kutsutut ellei muutoksista ilmoiteta (Remekselle). Sihteeriksi Laitala VRK:lta ja valmistelun tuki projektien vastuuhenkilöiltä.

Lisäksi todettiin ryhmän tehtävistä, että lainsäädännölliset asiat pidetään mukana tietyissä rajoissa. Oleellista on saada pilotti toimimaan, joten ei tavoitella liian suurien asioiden ratkomista yhdellä kertaa. Seurataan Sitran IHAN-hanketta.

6 Viestintä (klo 16.52-17.00)

Käytiin läpi projektin tunnistetut viestintätarpeet ja toteutustavat.

Liite 3.

Alustaja: Suvi Remes

- Remes esitteli omadatan hyödyntämisen ja suostumushallintapalveluun liittyvää viestinnällistä tarvetta.
 - Käytiin keskustelua tiedon tuottajien huomioiminen sidostahojen osalta, esimerkiksi korkeakoulujen osuutta. Viestintä myös näiden tahojen osalta erittäin tärkeää (Opiskelijajärjestöt, KELA). Mietittävä tapaa, millä eri tahoja voidaan kontaktoida tehokkaasti.
 - Markkinoinnin onnistuminen tunnistettiin ensisijaisen tärkeäksi. Pidemmän aikavälin tarkoitus ottaa huomioon. Täsmennetään siltä osin viestintäsuunnitelmaa.

7 Mahdollinen syksyn kokousaikataulu

Keskusteltiin kokousten tiheyden tarpeesta. Syksyn aikana ohjausryhmä pitää neljä kokousta noin neljän viikon välein. VM:n toimesta varataan ohjausryhmän jäsenille kokoukset kalentereihin.

8 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo. 17.00.

Liitteet

Liite 1a: Operatiivinen projektisuunnitelma
 Liite 1b: Kuka on katsellut tietojani -pilotointiehdotus
 Liite 2: Ohjausryhmän asettamispäätösluonnos
 Liite 3: Viestinnän koonti